

รายงานข่าวกรองทางการเงิน

เรื่อง ความเสี่ยงของเงินเสมือนในการเป็นเครื่องมือรองรับการก่ออาชญากรรม

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป.ง.) ได้ศึกษาสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมการฟอกเงินในปัจจุบัน และจัดทำรายงานเรื่องความเสี่ยงของเงินเสมือนในการเป็นเครื่องมือรองรับการก่ออาชญากรรม มีสาระสำคัญดังนี้

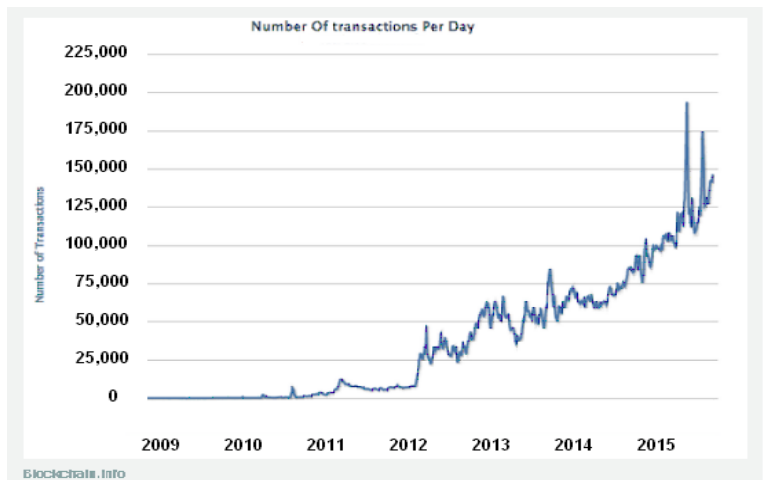
1. เงินเสมือน หรือ Virtual Currency คือ เงินในรูปดิจิทัลที่ใช้ทำธุรกรรมผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สามารถใช้โอนมูลค่าซื้อสินค้าและบริการได้เสมือนเป็นเงินสดที่ใช้ในโลกจริง โดยพัฒนามาจากเงินกลางที่ใช้แลกเปลี่ยนสินค้าในโลกเสมือน หรือในเกมออนไลน์ต่างๆ และด้วยการมีอัตราการใช้งานสูงขึ้น จึงมีสกุลเงินเสมือนเกิดใหม่อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันนับเป็นหลักร้อยสกุล แต่ที่ได้รับความนิยมและมีอัตราการแพร่ขยายรวดเร็วที่สุดคือ Bitcoin ขณะที่สกุลอื่นๆ ได้รับความนิยมเป็นอันดับถัดมา ได้แก่ Litecoin, Ripple, Dogecoin, Peercoin, PayCoin ฯลฯ ซึ่งล้วนถูกคิดค้นขึ้นภายหลัง Bitcoin

2. คุณลักษณะที่ทำให้เงินเสมือน โดยเฉพาะ Bitcoin เป็นที่นิยมอย่างรวดเร็ว คือการมีค่าธรรมเนียมในการทำธุรกรรมต่ำ เพราะเป็นกลไกระบบออนไลน์ที่ไม่ผ่านตัวกลาง ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมให้ธนาคาร ไม่ต้องใช้หลักฐาน เอกสารที่ยุ่งยาก จึงเป็นทางเลือกในการโอนเงิน โดยเฉพาะการโอนระหว่างประเทศ ที่เอื้อประโยชน์อย่างมากต่อการควบคุมต้นทุน รวมทั้งในแง่ความรวดเร็ว ที่โดยปกติการทำธุรกรรมทางไกลจะใช้เวลาเป็นวัน แต่การทำธุรกรรมผ่าน Bitcoin ใช้เวลาในระดับชั่วโมง หรือระดับนาที่เท่านั้น ในระยะเวลา 3 – 4 ปีที่ผ่านมา จึงมีการใช้งาน Bitcoin ในร้านค้าประเภท E-commerce อย่างกว้างขวาง และแพร่ขยายสู่ร้านค้าโดยทั่วไป โดยในต้นปี 2558 ปรากฏตัวเลขประมาณการจำนวนร้านค้าและผู้ให้บริการที่รับการจ่ายด้วยเงิน Bitcoin แล้วมากกว่า 100,000 ร้านทั่วโลก ซึ่งรวมถึง บริษัท ธุรกิจขนาดใหญ่ดังเช่น Microsoft, Dell, Wikipedia, Expedia, Subway เป็นต้น¹ ตลอดจนการชำระค่าเทอมของสถานศึกษาบางแห่งในต่างประเทศ ขณะที่ผู้ใช้งานทั่วไปสามารถแลกเปลี่ยนเงิน Bitcoin กับเงินสดปกติต่างๆ ได้กว่า 20 สกุลเงิน รวมถึงเงินบาท ผ่านตัวกลางในการแลกเปลี่ยน (Trader) ทางอินเทอร์เน็ต และตลาดซื้อขายแลกเปลี่ยนที่มีอยู่หลายแห่งทั่วโลก นอกจากนี้ พัฒนาการที่สำคัญ คือ มีการให้บริการ Bitcoin ATMs ที่สามารถใช้โอนมูลค่า Bitcoin ระหว่างกัน ใช้แลกเปลี่ยนเงินสดเป็น Bitcoin และใช้ถอนเงิน Bitcoin เป็นเงินสดได้ในปัจจุบัน

¹ Anthony Cuthbertson, *Bitcoin now accepted by 100,000 merchants worldwide*, Feb 4, 2015; <http://www.ibtimes.co.uk/bitcoin-now-accepted-by-100000-merchants-worldwide-1486613>

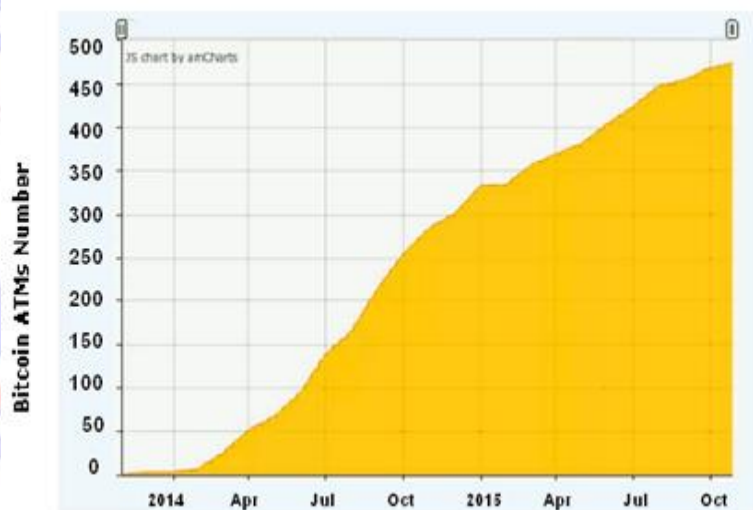
ปริมาณการทำธุรกรรมผ่าน Bitcoin ต่อวันในแต่ละปี เริ่มตั้งแต่ปี 2552 (ค.ศ. 2009) ถึงปัจจุบัน ตามกราฟ แสดงถึงความนิยมที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ล่าสุดในปี 2558 มีจำนวนการทำธุรกรรมทำสถิติสูงในระดับเกือบ 200,000 ครั้งต่อวัน

Timothy B. Lee, *Bitcoin's value is surging*, Nov 3, 2015;

<http://www.vox.com/technology/2015/10/31/9651168/bitcoin-growing>

ขณะที่ Bitcoin ATM ซึ่งติดตั้งให้บริการเป็นครั้งแรกที่ประเทศแคนาดา ในปลายปี 2556 (ค.ศ. 2013) ได้รับการตอบรับอย่างดี และขยายจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นกันตามกราฟ ปัจจุบันมี Bitcoin ATM ให้บริการแล้วกว่า 480 เครื่องทั่วโลก รวมทั้งในประเทศไทย

Bitcoin ATM Industry Statistics / Charts, 2015-11-12

(up-to-date info) ; <http://coinatmradar.com/charts/#growth>

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาด้านความเสี่ยง Bitcoin มีความเสี่ยงสูงทั้งต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และ ต่อการก่ออาชญากรรมฟอกเงิน

3. ความเสี่ยงของ Bitcoin ต่อระบบเศรษฐกิจ : เนื่องจากเงินเสมือน เป็นเงินในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทั่วโลก ที่ไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยประเทศใดประเทศหนึ่ง จึงไม่มีกลไกการแทรกแซงในการกำหนดมูลค่าหรือไม่มีกรอบนโยบายการเงิน ไม่มีสินทรัพย์ใดหนุนหลัง ส่งผลให้เกิดการเก็งกำไรที่ปราศจากการควบคุม ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนมีความผันผวนอย่างรุนแรงตามเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้ใช้เป็นหลัก โดยจากสถิติที่ผ่านมา 1 Bitcoin ซึ่งเคยมีมูลค่าต่ำกว่า 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเริ่มแรกของการใช้งาน (ช่วงที่กำเนิดขึ้นในปี 2552) ได้ทำสถิติมีมูลค่าสูงสุดที่ 1,240 ดอลลาร์สหรัฐฯ

ในเดือนธันวาคม 2556 ขณะที่ในปี 2558 นี้ เพิ่งทำสถิติสูงสุดในเดือน พฤศจิกายน 2558 ที่ 450 ดอลลาร์สหรัฐ² การขึ้นค่าและเสื่อมค่าที่รวดเร็วนี้ นอกจากส่งผลโดยตรงต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ยังกระทบต่อประสิทธิภาพการกำกับดูแลนโยบายการเงินของทางการ โดยไม่สามารถควบคุมปริมาณอุปสงค์อุปทานของเงินในระบบที่ปรับเปลี่ยนได้อย่างรุนแรง เป็นเสมือนภาวะฟองสบู่ และเป็นความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในภาพรวม

4. ความเสี่ยงของ Bitcoin ในการเป็นเครื่องมือการ ฟอกเงิน : การทำธุรกรรมผ่าน Bitcoin มีลักษณะเด่นหลายประการที่เป็นข้อดีต่อการใช้รองรับการก่ออาชญากรรม ประการสำคัญคือการเป็นช่องทางเคลื่อนย้ายถ่ายเทเงินโดยไม่ต้องมีการแสดงตัวตน สามารถเปิดใช้งานได้โดยเพียงแค่ download โปรแกรมสร้างบัญชีกระเป๋าเงิน หรือ Bitcoin Wallet ซึ่งมีหลายโปรแกรมให้เลือกใช้ โดยไม่ต้องให้ข้อมูลส่วนตัวใดในการสมัคร ชื่อที่ปรากฏเป็นเพียงชื่อบัญชี กระเป๋าเงิน ที่ผู้ใช้งานทั้งสองฝ่ายต่างไม่มีข้อมูลตัวตนที่แท้จริงของผู้ที่ทำธุรกรรมด้วย รวมทั้งแต่ละบุคคลยังสามารถเปิดบัญชีผู้ใช้งานได้หลายบัญชีเท่าที่ต้องการ และเนื่องจากเป็นสกุลเงินที่ไม่อยู่ในการควบคุมของทั้งจากเจ้าของเว็บไซต์ใดและธนาคารกลางประเทศใด การทำธุรกรรมแต่ละครั้งจึงเป็นไปในลักษณะตัวต่อตัวที่ไม่ผ่านสถาบันการเงินตัวกลาง ไม่มีการบันทึกประวัติการทำธุรกรรม และไม่ถูกตรวจสอบโดยหน่วยงานของรัฐ นอกจากนี้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ยังทำให้การโอนเงินเสมือนผ่านสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ตเป็นธุรกรรมที่ทำได้อย่าง เป็นส่วนตัว และมีความคล่องตัวโดยไม่จำกัดพื้นที่ ลักษณะเด่นเหล่านี้ ล้วนเอื้อ ประโยชน์ ต่อการทำ ธุรกรรมที่สามารถอำพรางตัวตนและอำพรางสถานที่ได้เป็นอย่างดี Bitcoin จึงกลายเป็นเครื่องมือของอาชญากรในการใช้ซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมาย ครอบคลุมเกือบทุกประเภท โดยโอนจ่ายมูลค่ากันได้ ในระดับข้ามภูมิภาค ที่ไม่ทิ้งหลักฐานดังเช่นการโอนผ่านสถาบันการเงิน

5. ตัวอย่างที่เป็นกรณีอื้อฉาวของเว็บไซต์ Silk Road : ซึ่งเป็นหนึ่งในเว็บไซต์ตลาดใต้ดินออนไลน์ขนาดใหญ่ (หรือเรียกโดยรวมว่า Darknet เว็บไซต์เหล่านี้จะมีการปิดกั้นจากการสืบค้นข้อมูลตามธรรมดา ต้องใช้การดาวน์โหลดจาก ซอฟต์แวร์เฉพาะเท่านั้น) ที่เปิดโอกาสให้อาชญากรในพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลกสามารถซื้อขายแลกเปลี่ยนสิ่งผิดกฎหมายผ่านBitcoin ที่ช่วยปกปิดตัวตนและเส้นทางการเงิน ตั้งแต่ยาเสพติด

2

Yessi Bello Perez, *Bitcoin Price Hits \$450 For The First Time in 2015*, Nov 4, 2015;

<http://www.coindesk.com/bitcoin-hits-450-for-the-first-in-2015/>

สื่อลามกอนาจาร ธนบัตรและเอกสารปลอม การสอนวิธีการกรรมข้อมูล ตลอดจนถึงการ ว่าจ้างมือปืนรับจ้าง ซึ่งในที่สุดทางการสหรัฐฯ สามารถจับกุม นาย Ross William Ulbricht ชาวอเมริกันผู้ก่อตั้งเว็บไซต์ได้ในปลายปี 2556 คดีนี้สามารถยึดเงิน Bitcoin จากการทำธุรกิจดังกล่าวได้มูลค่าประมาณ 28 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณกว่า 860 ล้านบาท โดยพบว่าผู้ลงทุนเข้าใช้งานเว็บไซต์ Silk Road นี้ ถึงกว่า 900,000 ราย และด้วยการให้ความสำคัญในการปราบปรามการลอกเลียนแบบการก่ออาชญากรรม ผ่านช่องทางคอมพิวเตอร์ ด้วยการใช้จ่ายเงินเสมือนดังกล่าว เมื่อเดือนพฤษภาคม 2558 ที่ผ่านมา ทางกรรการสหรัฐฯ ได้ตัดสินให้ นาย Ulbricht รับโทษจำคุกตลอดชีวิต

6. Bitcoin ความเสี่ยงต่อประเทศไทย การซื้อขายยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายอื่นๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตยังคงเป็นช่องทางที่แพร่ขยายในหมู่บุคคลทั่วไป โดยเฉพาะการซื้อขายอาวุธ โดยมีการจับกุมผู้ซื้อขายอาวุธสงคราม อาวุธเถื่อน ทางอินเทอร์เน็ตหลายกลุ่ม กระจายอยู่ทั้งในกรุงเทพฯ และในเกือบทุกภูมิภาคของประเทศ แม้ที่ผ่านมากลุ่มเหล่านี้ใช้วิธีโอนเงินผ่านระบบธนาคารโดยใช้บัญชีผู้แทนเป็นหลัก แต่จากการกวาดล้างอย่างเข้มงวดของทางการ ทำให้มีแนวโน้มสูงที่อาจมีการหันมาใช้ Bitcoin เป็นตัวกลางแลกเปลี่ยนมากขึ้น เพื่อปกปิดตัวตน และหลบเลี่ยงการทิ้งร่องรอยที่อาจถูกตรวจสอบต่างๆ ตามแนวโน้มในต่างประเทศ

7. อาชญากรรมที่แสวงประโยชน์จาก Bitcoin ในส่วนของประเทศไทย : น่าจะอยู่ที่การก่ออาชญากรรมฉ้อโกง หลอกลวง ซึ่งเป็นอาชญากรรมที่แพร่ระบาดอย่างหนักมาเป็นระยะเวลาหนึ่งและยังคงมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบต่อไป โดยแนวโน้มที่ต้องเฝ้าระวังคือการฉ้อโกงในลักษณะการชักชวนให้ร่วมลงทุนที่เกี่ยวข้องกับเงิน Bitcoin ซึ่งประเด็นที่อาจใช้บังหน้าการหลอกลวง ได้แก่ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเก็งกำไรในการแลกเปลี่ยนเงิน Bitcoin กับเงินสกุลปกติ ธุรกิจบัตรเติมเงิน Bitcoin การเล่นหุ้นในตลาดต่างประเทศผ่าน Bitcoin เป็นต้น ซึ่งจะมีการโฆษณาจูงใจด้วยผลตอบแทนที่สูงเกินกว่าธุรกิจทั่วไปมารวมถึงมักเป็นการหลอกลวงที่มีลักษณะเป็นแชร์ลูกโซ่ ที่แท้ที่จริงรายได้หลักมาจากค่าสมาชิก คือเป็นเพียงการนำเงินของสมาชิกรายใหม่ไปจัดสรรให้สมาชิกเก่าเป็นหลัก ทั้งนี้ ธุรกิจแชร์ลูกโซ่ที่เกี่ยวข้องกับ Bitcoin ได้แพร่ระบาดอยู่ในภูมิภาคเอเชียแล้ว โดยแต่ละกรณีสร้างความเสียหายเป็นมูลค่าสูง ล่าสุดในเดือนกันยายน 2558 เว็บไซต์ MyCoin ของฮ่องกง ที่ทำธุรกิจแชร์ลูกโซ่ โดยให้บริการรับแลกเปลี่ยนเงิน Bitcoin เป็นฉากบังหน้า และเสนอให้ผลตอบแทนเป็นรางวัลพิเศษมากมาย ท้ายที่สุดได้ปิดกิจการหนี ฉ้อโกงเงินของนักลงทุน เป็นมูลค่าความเสียหายรวมกว่า 3,000 ล้านดอลลาร์ฮ่องกง หรือกว่า 13 พันล้านบาท

8. สำนักงาน ปปง . ได้รับ ข้อมูลโดยตรงจากภาคประชาชน พบว่าเริ่มมี การให้เบาะแสเกี่ยวกับกรณีบุคคลนำเงินจำนวนมากผิดปกติ และไม่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจน มาลงทุนทางเว็บไซต์ผู้ให้บริการแลกเปลี่ยน Bitcoin ของไทย ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการยกย้ายถ่ายเททรัพย์สิน หรือสร้างความซับซ้อนในเส้นทางการเงิน เพื่อปกปิดแหล่งที่มาที่ผิดกฎหมาย ที่เป็นส่วนสำคัญของกระบวนการฟอกเงิน โดยอยู่ระหว่างการติดตามอย่างใกล้ชิด

9. ความเสี่ยงในระดับภูมิภาค เศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีปัจจัยที่พึ่งพิงกับการโอนเงินกลับเข้าประเทศจากผู้ที่เดินทางไปขายแรงงานในต่างประเทศ โดยประชากรจำนวนมากของหลายประเทศในภูมิภาคนี้ มีรายได้จากการทำงานอยู่ในต่างประเทศ หรืออพยพจากชนบทเข้ามาทำงานในเมืองหลวง จำเป็นต้องใช้ บริการโอนเงินกลับมาให้ครอบครัวในถิ่นฐานเดิม โดยการ โอนเงิน ผ่าน Bitcoin ที่สะดวกและประหยัด ทำให้ธุรกิจการให้บริการทางการเงินผ่าน Bitcoin ในภูมิภาคนี้มีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้น เพื่อตอบรับกับความต้องการ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือกรณีประเทศฟิลิปปินส์ ชาวฟิลิปปินส์หลายสิบล้านคน หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 10 ของชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทำงานอยู่ในต่างประเทศ และต้องส่งเงินกลับบ้านเกิด ปัจจุบันนิยมเลือกใช้ช่องทางนำรายได้ที่เป็นเงินสดมาโอนผ่านผู้ให้บริการที่แปลงเงินเป็น Bitcoin ในการส่งโอน โดยเมื่อส่งถึงผู้ให้บริการปลายทางในฟิลิปปินส์ จึงแปลงค่าเงินกลับเป็นสกุลเปโซ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ไม่ยุ่งยากและเก็บค่าธรรมเนียมต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของระบบธนาคาร ตั้งแต่ปี 2557 จึงมีจำนวนการโอนผ่าน Bitcoin เป็นอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นหลายสิบเปอร์เซ็นต์ในแต่ละเดือน³ คาดการณ์ว่าการ โอนเงินผ่าน Bitcoin นี้จะเพิ่มความนิยมในประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคในทิศทางเดียวกัน

10. การแสวงประโยชน์ในทางมิชอบจากการขยายตัว ของการใช้ Bitcoin นับเป็นความท้าทายสำคัญของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในเวลาเดียวกันด้วย เนื่องจาก เป็นอีกช่องทางให้กลุ่มก่ออาชญากรรม โดยเฉพาะอาชญากรรมข้ามชาติสามารถอำพรางการเคลื่อนย้ายเงินทุนได้อย่างแนบเนียน ทั้งโดยผ่านผู้ให้บริการโอนเงิน Bitcoin และโดยการแฝงตัวเป็นผู้ให้บริการโอนเงินเอง ซึ่งนอกเหนือจากอาชญากรรมที่เป็นภัยคุกคามต่อสังคมแล้ว ยังมีความเป็นไปได้สูงที่จะใช้รองรับการก่ออาชญากรรมที่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคง ดังเช่นภัยการก่อการร้าย ซึ่งปัจจุบัน ปรากฏกลุ่มก่อการร้าย ย่อยที่แยกตัวขึ้นใหม่หลายกลุ่ม โดยเฉพาะในประเทศมุสลิม ที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงกันในภูมิภาค รวมถึงเชื่อมโยงถึงกลุ่มก่อการร้ายสากล

11. Bitcoin มีแนวโน้มเป็นสกุลเงินที่รองรับการก่ออาชญากรรมรูปแบบใหม่ แม้ในระยะแรก ความเสี่ยงของ Bitcoin ค่อนข้างจำกัดอยู่ที่การเป็นตัวกลางแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมาย แต่ในปัจจุบันความเสี่ยงของ Bitcoin ได้ขยายตัวอย่างไม่หยุดยั้ง ด้วยลักษณะเด่นที่เอื้อต่อการปกปิดตัวตน เป็นช่องทางให้อาชญากรคิดค้นการแสวงประโยชน์ ด้วยวิธีใหม่ โดยรูปแบบที่กำลังเป็นภัยคุกคามสำคัญที่ต้องเฝ้าระวัง คือการก่ออาชญากรรมผ่าน ช่องทางคอมพิวเตอร์ในลักษณะการข่มขู่กรรโชกทรัพย์ เรียกค่าไถ่ หรือ Bitcoin Ransom รูปแบบดังกล่าวเป็นการใช้โปรแกรม software โจมตีเพื่อยึดข้อมูลสำคัญที่จัดเก็บอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเสมือนตัวประกัน และข่มขู่ให้ต้องจ่ายเงิน Bitcoin เพื่อแลกกับการถอดรหัสผ่าน อาชญากรรมนี้ เริ่มแพร่ขยายมายังไทยชัดเจนขึ้น ตั้งแต่ต้นปี 2558 ที่ผ่านมา หลังแพร่ระบาดมาระยะหนึ่งในประเทศตะวันตก

3

Jun Suzuki, *Southeast Asians get to grips with bitcoin*, April 18, 2015;

<http://asia.nikkei.com/Politics-Economy/Economy/Southeast-Asians-get-to-grips-with-bitcoin>

12. มีการแสวงประโยชน์ จากข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลลับทั้งในส่วนบุคคล ส่วนองค์กร ตลอดจนถึงระดับรัฐบาล ที่ถูกจัดเก็บเป็นปริมาณมากในระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งในรูปแบบข้อความ เสียง รูปภาพ วีดีโอ สูตรการประมวลผล การให้บริการต่างๆ ฯลฯ และเป็นเสมือนสมบัติที่อาชญากรใช้แสวงประโยชน์เรียกทรัพย์สินโดยมิชอบ มีวิธีการหลักโดยส่ง email ถึงเหยื่อเป็นข้อความล่อลวงให้ดาวน์โหลด โปรแกรม เช่น โปรแกรม antivirus หรืออื่นๆ ที่เสนอให้ทดลองใช้งานฟรี โปรแกรมแจ้งข้อขัดข้องทางคอมพิวเตอร์ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งแท้ที่จริงเป็นโปรแกรมแฝงที่เป็นอันตราย เมื่อทำการดาวน์โหลดจะ เป็นการล่อการเชื่อมต่อให้ข้อมูลถูกเข้ารหัส ไม่สามารถเรียกใช้ได้ตามปกติ โดยเหยื่อหรือเจ้าของข้อมูลจะได้รับ หน้าต่างข้อความเรียกค่าไถ่ ให้จ่ายเงินตาม จำนวนและระยะเวลาที่กำหนด เพื่อรับการปลดล่อการเข้ารหัสนี้ ซึ่งมีใช่เป็นการให้โอนเข้าบัญชีธรรมดา แต่จ้งคับให้จ่ายผ่าน Bitcoin เพื่อมิให้มีหลักฐานระบุตัวตนอาชญากร

13. การเรียกค่าไถ่บุคคล โดยจับเป็นตัวประกัน ยังเริ่มมีกรณีเรียกเก็บค่าไถ่เป็นเงิน Bitcoin เช่นกัน โดยเมื่อเดือน ตุลาคม 2558 ปราบกฏคดีนาย Wong Yuk-Kwa ประธานบริษัท Pearl Oriental Oil ของฮ่องกง ผู้มีฐานะในระดับมหาเศรษฐี ถูกอาชญากรชาวไต้หวันลักพาตัวขณะอยู่ในประเทศไต้หวัน และเรียกค่าไถ่จากภรรยาเป็นเงิน Bitcoin คิดเป็นมูลค่า 9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แม้ในที่สุดจะได้รับการช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ออกมาได้ หลังถูกกักขังและทำร้ายร่างกาย เป็นเวลากว่า หนึ่งเดือน แต่ทางครอบครัวก็ได้จ่ายค่าไถ่เป็น Bitcoin ไปแล้วส่วนหนึ่ง คิดเป็นมูลค่ากว่า 1.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

14. กรณีการข่มขู่เรียกเงิน Bitcoin ยังปรากฏในอาชญากรรมลักษณะที่เป็นการสร้างสถานการณ์ความไม่สงบด้วย ซึ่งเป็นแนวโน้มที่อาจพัฒนาเป็นภัยคุกคามความมั่นคง โดยมีตัวอย่างการก่อเหตุในประเทศเนเธอร์แลนด์ ในกลางเดือนสิงหาคม 2558 ที่ผ่านมามีการเรียกร้องการจ่ายเงิน Bitcoin แลกกับการหยุดยั้งการก่อเหตุวางระเบิดต่อเนื่อง หรือที่สื่อมวลชนเรียกว่า ‘Bitcoin Bomber’ โดยอาชญากรใช้ระเบิดแสวงเครื่อง ตั้งเวลาจุดชนวน ชุกซอนบริเวณซูเปอร์มาเก็ตสาขาต่างๆ ในเครือเดียวกัน และส่งจดหมายข่มขู่เจ้าของเครือซูเปอร์มาเก็ตดังกล่าวให้จ่ายเงิน Bitcoin มูลค่าสูงเพื่อหยุดยั้งการจุดชนวน ซึ่งหนึ่งในสาขาเหล่านี้มีการจุดระเบิดจริงและสร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สิน แม้ไม่มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต ขณะที่สาขา อื่นมีผู้พบเห็นวัตถุระเบิด และสามารถเก็บกู้ได้ทัน⁴

4

Janene Pieters, *Grocery store bomber demanding Bitcoin ransom* , Aug 13, 2015;

<http://www.nltimes.nl/2015/08/13/grocery-store-bomber-demanding-bitcoin-ransom/>

โดยสรุป กรณีการก่ออาชญากรรมต่างๆ ข้างต้น เป็นสัญญาณที่แสดงให้เห็นแนวโน้มที่ เงินเสมือนเช่น Bitcoin จะมีความเชื่อมโยงกับกิจกรรมที่ผิดกฎหมายมากขึ้น แม้ในส่วนของประเทศไทย ภัยคุกคามเฉพาะหน้าของเงินเสมือนในขณะนี้ จะอยู่ที่การใช้เป็นประเด็นการหลอกลวง ฉ้อโกง การใช้ในการพนันออนไลน์ และการใช้ซื้อสินค้าผิดกฎหมายต่างๆ ผ่านเว็บไซต์ แต่พฤติการณ์การก่อเหตุด้วยวิธีการใหม่ๆ ดังเช่นที่เกิดขึ้นในต่างประเทศล้วนมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดการลอกเลียนแบบ และแพร่ระบาดมายังไทย ทั้งนี้ ในปัจจุบัน อาชญากรที่แสวงประโยชน์จาก Bitcoin ไม่จำกัดอยู่เพียงในกลุ่มผู้มีทักษะความรู้ทางเทคนิคด้านคอมพิวเตอร์ขั้นสูง เท่านั้น แต่ได้ขยายขอบเขตรูปแบบ การก่อเหตุ ที่อาชญากรทั่วไปสามารถใช้ Bitcoin เป็นตัวกลางในการเรียกรับผลประโยชน์ หรือเป็นตัวกลางในการ เคลื่อนย้ายเงินที่มีแหล่งที่มาผิดกฎหมายได้อย่างครบวงจร ซึ่งในทางการสืบสวนเส้นทางการเงินของเงินเสมือนนี้ยังนับเป็นเรื่องใหม่ที่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเตรียมพร้อมในด้านความรู้ความเชี่ยวชาญเพื่อรับมือ โดยเชื่อว่าพัฒนาการและการแพร่ระบาดต่างๆ จะเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว

